

– всебічна державна підтримка особливо значущих для України галузей економіки, однією з яких є сільське господарство.

Перспективним варіантом вирішення проблеми середньострокового і довгострокового фінансування лізингу на вигідних умовах може стати здійснення програми надання державних гарантій щодо охорони лізингових портфелів.

У Законі України «Про основні засади державної аграрної політики на період до 2015 року» серед пріоритетів державної аграрної політики з метою підвищення ефективності діяльності суб'єктів аграрного сектора виділено такий напрям, як переоснащення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств шляхом удосконалення довготермінового кредитування, часткової компенсації вартості складної сільськогосподарської техніки за рахунок Державного бюджету України, системи фінансового лізингу, підтримки розвитку інфраструктури матеріально-технічного забезпечення.

Особливістю забезпечення сільського господарства технікою й обладнанням на умовах фінансового лізингу є те, що вітчизняна техніка й обладнання, які передаються у фінансовий лізинг, мають високу ціну і низьку якість, має місце недостатнє фінансове забезпечення державної підтримки технічного переоснащення аграрної сфери, неефективне управління коштами державного бюджету, що спрямовуються на проведення операцій з фінансового лізингу, та низька відповідальність лізингоодержувачів за предмет лізингу. До проблем використання техніки та обладнання, що беруть у лізинг, необхідно віднести низький рівень її експлуатації та зберігання, порушення дисципліни фінансових розрахунків, некомплектність поставок на етапі укладання договорів лізингу, а також проблеми з обліком.

Для усунення причин, які стримують технічне переоснащення аграрної сфери АПК України, на наш погляд, необхідне розроблення концепції стратегії розвитку фінансового лізингу сільськогосподарської техніки на довгостроковий період.

Перелік посилань:

1. Витницька О. Д. *Розвиток ринку сільськогосподарської техніки* / О. Д. Витницька, М. С. Даценко, С. М. Даценко // *Економіка АПК*. – 2010. – № 10. – С. 103-108.
2. Іванишин В. В. *Розвиток та функціонування ринку технічних засобів для сільського господарства в Україні* / В. В. Іванишин // *Економіка АПК*. – 2011. – № 3. – С. 78-79.
3. Підлісецький Г. М. *Фінансовий лізинг як механізм державної підтримки техніко-технологічного забезпечення сільського господарства* / Г. М. Підлісецький, П. А. Денисенко // *Економіка АПК*. – 2011. – № 4. – С. 75-76.
4. *Проблеми реалізації технічної політики в агропромисловому комплексі* / [Я. К. Білоусько, А. В. Бурилко, В. О. Галушко та ін.] ; за ред. Я. К. Білоуська. – К. : ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2007. – 214 с.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

М.І. Бирка, к.е.н.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», м. Львів

Упродовж 2011-2015 років інноваційна діяльність промисловості України, що характеризується такими показниками, як частка підприємств, що впроваджували інновації у загальній кількості промислових підприємств, частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції та частка витрат на інновації в загальному обсязі капітальних інвестицій, перебувала на низькому рівні активності.

Незважаючи, що кількість підприємств, які впроваджували інновації по Україні зростала (рис. 1), їх витрати на інновації в загальному обсязі капітальних інвестицій щорічно зменшувались (за винятком 2015 року). Натомість значення частки реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції продовжувало спадати і за 2015 рік знизилось в 2,5 рази порівняно з 2011-им.

Загалом у 2015 році у регіонах України спостерігалось погравлення інноваційної діяльності промислових підприємств, ознаками якого були: 1) відновлення значень показника частки підприємств, що впроваджували інновації у загальній кількості промислових підприємств до рівня 2011-2012 років у 18 областях, з яких найбільше зростання відбулось у Миколаївській (на 14 відсоткових пунктів), Кіровоградській (на 9,3 в.п.), Херсонській (на 8,8 в.п.), Полтавській (на 7,2 в.п.); проте у Волинській, Закарпатській, Луганській, Тернопільській та Хмельницькій областях цей показник не перевершив значення 2011 року; 2) збільшення значень показника частки витрат на інновації в загальному обсязі капітальних інвестицій у 9-ти областях, з яких найбільше у Дніпропетровській (на 43,8 в.п. порівняно з 2014 роком) і Донецькій (на 10,2 в.п.); 3) відновлення значень показника частки реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції до значень попереднього року у Житомирській і Чернівецькій областях.

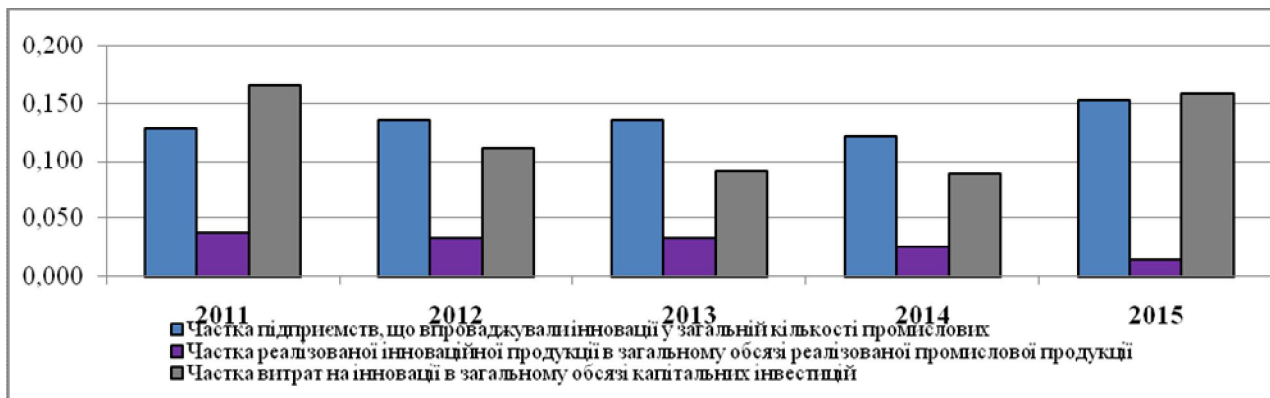

Рисунок 1. Динаміка показників інноваційної діяльності в Україні

Водночас до негативних ознак можемо віднести: 1) зменшення значень показника частки підприємств, що впроваджували інновації у загальній кількості промислових підприємств порівняно з 2014 роком у Рівненській та Донецькій областях; 2) зниження значень показника частки реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції у всіх областях України за винятком лише Житомирської та Чернівецької областей; 3) зменшення значень показника частки витрат на інновації в загальному обсязі капітальних інвестицій до попереднього року у 14-ти областях, з яких найбільше порівняно з 2011-им – у Хмельницькій (на 37,9 в.п.), Житомирській (на 32,1 в.п.), Тернопільській (на 16,4 в.п.), Сумській (на 11,1 в.п.), Волинській (на 10,2 в.п.).

Таким чином, інноваційна діяльність в Україні демонструє незначні ознаки відновлення за такими показниками, як частка підприємств, що впроваджували інновації у загальній кількості промислових підприємств (66,7 % областей збільшили свої значення відносно 2011 року) та частка витрат на інноваційну діяльність (у 37,5 % областей значення цього показника перевершили рівень 2011-го року). Однак, обсяги реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції продовжують спадати. Лише Львівська та Харківська області у 2015 році продемонстрували збільшення значення відповідного показника відносно рівня 2011-го року.

Перелік посилань:

1. Впровадження інновацій на промислових підприємствах [Електронний ресурс] : статистична інформація / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Інноваційна активність [Електронний ресурс] : статистична інформація / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності [Електронний ресурс] : статистична інформація / Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

С.Ю. Боліла, к. с.-г. н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

В умовах глобалізації дедалі важливішого значення набуває високий рівень національного науково-технічного потенціалу, прогресивність застосовуваних технологій, їхня ефективність. В той же час, тенденція науково-технічного розвитку в Україні набула негативного характеру, поглиблюється регрес, а тому і поширюється технологічний розрив порівняно з прискореним розвитком промислово розвинутих країн та посиленням їхнього впливу на світовий ринок. Україна надзвичайно швидко втрачає конкурентоспроможність своєї продукції не тільки на зовнішньому, а й на внутрішньому ринку. Відбувається це насамперед через низький науково-технічний рівень, низьку якість та великі витрати на виробництво вітчизняної продукції, руйнацію науково-технічного та інтелектуального потенціалу суспільства. Можливості подолання технологічної відсталості нашої країни та економічної кризи залежать від створення ефективної науково-технічної політики. В Україні науково-технічний розвиток має ґрунтуватись на структурній перебудові усєї науково-технічної сфери, підтримці нових інноваційних структур та організації підготовки наукових кадрів. Процес вибору загальнодержавних пріоритетів має враховувати такі основні фактори: науково-технічне забезпечення пріоритетних для України галузей виробництва, розв'язання найгостріших